GeniaaL gedacht

We willen meningen horen. Meningen van ingenieurs over wat hen nauw aan het hart ligt, meningen van niet-ingenieurs over ingenieurs en ingenieuren, alles wat des mensen is, kan en mag aan bod komen. Als het maar 'uw gedacht' is, mijn gedacht.

ADHEMAR BULTHEEL

Adhemar Bultheel is professor-emeritus aan de Faculteit Ingenieurswetenschappen, verbonden aan de Afdeling Numerieke Analyse en Toegepaste Wiskunde van het Departement Computerwetenschappen. Hij heeft jarenlang opleidingsonderdelen in de toegepaste wiskunde gedoceerd en is dan ook een vaste waarde in de herinneringen van vele alumni.

'Papa en mama vonden je nog te jong voor jouw digi-implant. We willen wachten tot je oud genoeg bent om daar zelf over te beslissen. En als je dat dan wil, dan zal je net zo geïntegreerd zijn als alle andere units van het humanet.'

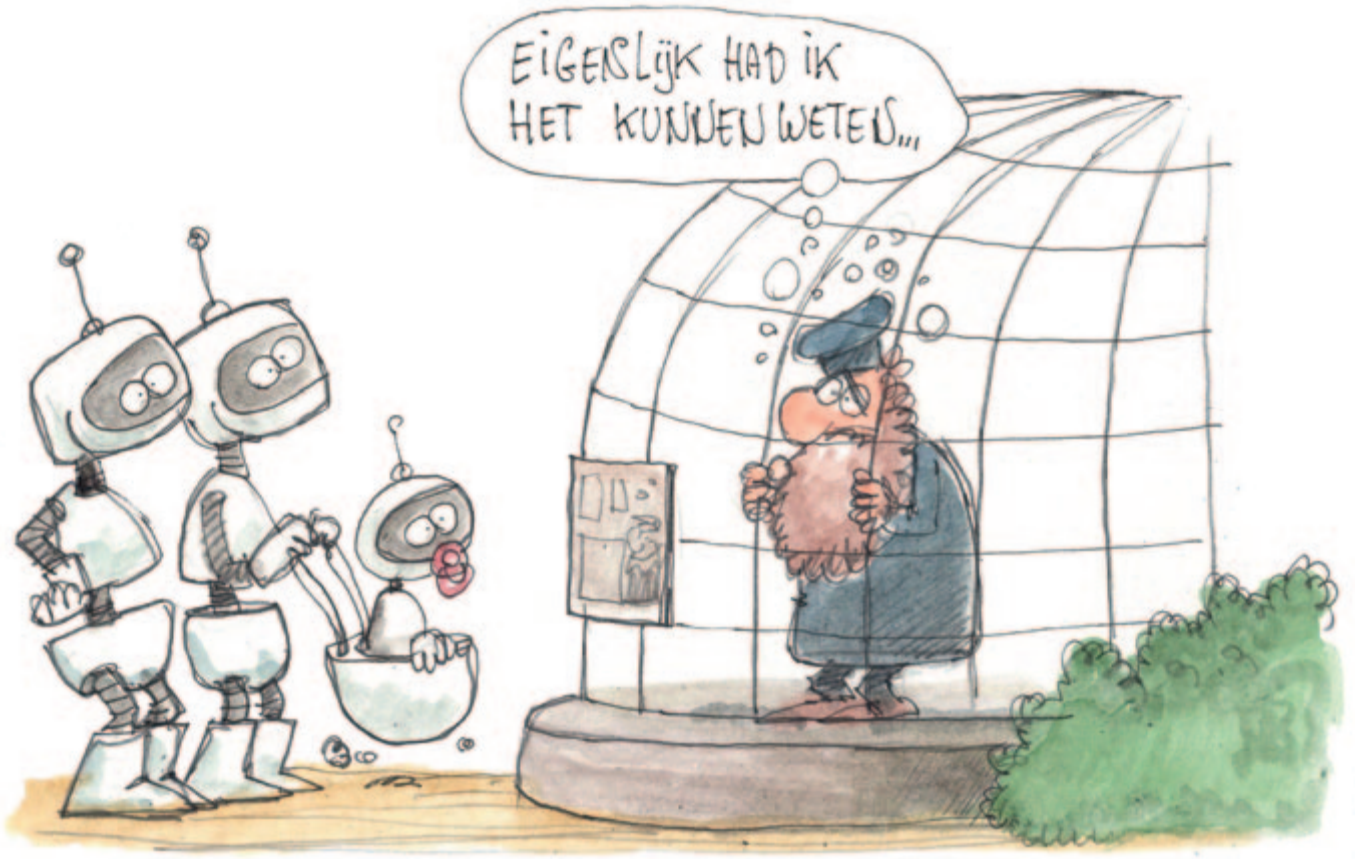
iTOPIA

Toch maar even denktanken over de toekomst na de singulariteit.

- Wat is er schatje? Waarom ween je zo?
- De kindjes op school noemen mij achterlijke dejenaap.
- Maar kom hier, je bent helemaal geen dnaap. Dat is een lelijk scheldwoord. Laat die kindjes maar zeggen. Ze weten niet wat dat is.
- Wat is dat dan mama, een dnaap?

- Dat is een mens waarvan de essentiële grondstof het biologisch DNA is. Dat zal je later nog wel leren tijdens de lessen geschiedenis. 'Leven 3.0' van Max Tegmark staat daar op de verplichte literatuurlijst. Daarin staat het allemaal precies uitgelegd. Vroeger bestonden de middenmensen of dnapen voornamelijk uit DNA. Hun ingenieurs maakten allerlei machines. Domme machines. En de bio's bleven de machines de baas omdat ze slimmer waren. De ICT'ers, dat zijn de voorlopers van onze digidokters zoals papa er een is, konden die machines na een tijdje allerlei taken zelfstandig laten uitvoeren. Allemaal nog zeer ambachtelijk. Toen begonnen de IBM'ers, dat zijn de medische infobiomech-ingenieurs, primitieve cyborgs te fabriceren. Een implant hier, een prothese daar, een nanobotinjectie op de juiste plaats en een draagbaar exobrain in de vorm van een toestelletje waarmee men onderling kon communiceren en informatie opvragen. Maar het echte nieuwe leven 3.0 is pas ontstaan toen men ook dat is gaan inbouwen en info het nieuwe DNA werd. Harari, nog zo'n roepende in de 2.0 woestijn, noemde het de *homo deus*. Zo ontstond het huidige humanet waar papa en mama, en sommige kindjes op school deel van uitmaken.
- Maar waarom ben ik dan een dnaap?
- Dat ben je helemaal niet liefje, maar papa en mama vonden je nog te jong voor jouw digi-implant. We willen wachten tot je oud genoeg bent om daar zelf over te beslissen. En als je dat dan wil, dan zal je net zo geïntegreerd zijn als alle andere units van het humanet.

- Ik wil nu een digi-implant mama.
- Daarvoor moet je eerst naar de catechese gaan. Daar leer je wat het betekent als je die implant krijgt en wat je rechten en plichten zijn als onderdeel van het humanet.
- Maar mama, ik wil nu ...
- We zullen het er vanavond met papa over hebben.
- Ze zeggen ook dat papa een digiloot is en jij een individu.
- Kom, kom, weet je wel wat een individu is? Lang geleden, dat moet zo ergens begin eenentwintigste eeuw zijn geweest, schreef de profeet Dave Eggers een boek. *De Cirkel* heette het, en sommige van de sint-electuele exegeten zijn dat gaan zien als een heilige schriftuur waarin de profetie van het humanet staat beschreven. Je moet weten, in die tijd waren de middenmensen nog geen echte units in het humanet, maar bestonden ze elk afzonderlijk als individu met als gevolg dat zij onderling ruzie maakten en soms samenklonterden in groepen die oorlog voerden met elkaar. Als de groep onderdrukt werd, pleegden ze aanslagen waarbij er echt doden vielen. De cyberoorlog stond toen nog in zijn kinderschoenen. Vreselijke donkere en barbaarse tijden waren dat die wij

ons niet meer kunnen voorstellen. In zijn heilige geschrift beschrijft Eggers De Cirkel, een groot communicatiebedrijf, zoiets als onze CPU zeg maar. Het overtuigde de middenmensen ervan dat iedereen er beter van werd als ze alle private informatie zouden delen. Ziektes en pandemieën zouden voortijdig opgespoord kunnen worden, aanslagen zouden onderschept en voorkomen kunnen worden, gelijkgestemde individuen zouden met elkaar in contact gebracht worden voor een duurzame koppeling, rechtspraak zou digitaal en dus objectief zijn, en meer van dat. Na het IdD, dat is het Internet der Dingen, wou men ook de individuen integreren in het net. Zo werden al die dingen externe zintuigen en ledematen van alle individuen. We zijn het nu in 3.0 gewoon dat we thuis een live concert kunnen bijwonen dat plaats heeft in Angkor Wat en daarna, zonder ons te moeten verkleden of verplaatsen, coltan kunnen ontginnen in een mijn op de maan. Maar dat is niet altijd zo geweest.

- Maar jij bent toch ook een onderdeel van het humanet. Waarom zeggen ze dan dat jij een individu bent?
- Niet ieder individu was gelukkig met De Cirkel. Die CPU zou zoveel info hebben over elk individu dat het perfect kon voorspellen wat iedereen nodig had op elk moment, maar ook welke stem men zou uitbrengen als er ergens over gestemd moest worden. Daardoor werd in feite elke stemming overbodig. En dat zou zogezegd tot een feitelijke dictatuur leiden waar De Cirkel een onbeperkte macht zou krijgen. Zij die zich toen verzet hebben tegen wat ze het 'sluiten van de Cirkel' noemden, werden individualisten genoemd. Individu is dus een lelijk scheldwoord dat je maar beter niet gebruikt. Later werd het wel als geuzennaam gebruikt door de leden van een groep die geloven dat ook onze CPU beslissingen zou nemen die niet altijd in het algemeen belang zijn. Die groep individuen die zich ook wel de digiloten noemen, voeren een verzetsstrijd tegen het humanet. Hackers leggen soms hele delen van het humanet plat waardoor sommige units dusdanig gedisconnecteerd worden dat ze niet meer herbruikbaar zijn. Daarom moet je eerst naar de catechese zodat je weet welke informatie je wel of niet mag binnenhalen en welke info je best niet deelt. Als je aan de oorsprong ligt van een inbreuk riskeer je dat de CPU je afkoppelt. Hoe zou je dan moeten overleven?
- Ik wil niet afgekoppeld worden mama.
- Flink zo! Maar nu moet mama toch even nakijken wat de uitslag van de stemming is. Vandaag wordt een nieuwe voorzitter van de CPU gekozen. Ik zou weleens willen weten wat het systeem beslist heeft. Misschien is papa nu wel de nieuwe voorzitter geworden. Als je later groot bent dan leg ik je nog wel eens uit hoe je ongemerkt de CPU kunt omzeilen zodat het systeem toch in jouw voordeel beslist, maar dat mag je aan niemand verklappen hoor, dus krik-krak mondje dicht.